

Aktuální možnosti léčby obezity

prof. MUDr. Martin Haluzík, DrSc.^{1,2}, MUDr. Iva Jakubíková¹, MUDr. Michaela Kudláčková¹,
MUDr. Luděk Horváth¹

¹Centrum diabetologie IKEM, Praha

²Ústav lékařské biochemie a laboratorní diagnostiky 1. LF UK a VFN, Praha

Obezita je jedním z nejzásadnějších rizikových faktorů pro vznik diabetes mellitus 2. typu a významně se podílí na vzniku dalších onemocnění jako je arteriální hypertenze, dyslipidemie, syndrom spánkové apnoe a mnoha dalších. Kombinace obezity a výše uvedených přidružených nemocí často označovaná jako metabolický syndrom vede k výraznému zvýšení rizika kardiovaskulární morbidity a mortality, a v případě diabetu také mikrovaskulárních komplikací. Prevalence obezity celosvětově neustále narůstá a velmi významně se tak zvyšují náklady na léčbu jejích přidružených komplikací a chronických důsledků.

V tomto článku podáváme přehled možností prevence a léčby obezity. Věnujeme se zejména aktuálně dostupným lékům, podáváme přehled vlivu různých typů antidiabetik na tělesnou hmotnost a diskutujeme také aktuální perspektivy léčby včetně nových antiobezitik, která se postupně blíží uvedení na trh. Stručně také uvádíme přehled léčby obezity s využitím bariatrické chirurgie a bariatrické endoskopie.

Klíčová slova: obezita, diabetes, GLP-1 agonisté, glifloziny, bariatrická chirurgie, endoskopická léčba, hypoglykemie.

Current options for the treatment of obesity

Obesity is one of the most important risk factors for the development of type 2 diabetes mellitus and is a major contributor to other diseases such as arterial hypertension, dyslipidemia, sleep apnoea syndrome and many others. The combination of obesity and the aforementioned associated diseases, often referred to as the metabolic syndrome, leads to a significant increase in the risk of cardiovascular morbidity and mortality and, in the case of diabetes, microvascular complications. The prevalence of obesity is steadily increasing worldwide and the costs of treating its associated complications and chronic consequences are rising very significantly.

In this article, we provide an overview of obesity prevention and treatment options. In particular, we discuss currently available drugs, give an overview of the effect of different types of antidiabetic drugs on body weight, and discuss current treatment perspectives, including new anti-obesity drugs that are gradually approaching market introduction. We also briefly review the treatment of obesity using bariatric surgery and bariatric endoscopy.

Key words: obesity, diabetes, GLP-1 agonists, gliflozin, bariatric surgery, endoscopic treatment, hypoglycemia.

Úvod

Obezita je charakterizovaná nadměrným hromaděním tukové tkáně v organismu a v důsledku toho zvýšením hmotnosti nad normální mez. Pro diagnostiku obezity a její další dělení je používán tzv. **body mass index** vypočítaný z poměru tělesné hmotnosti v kilogramech a druhé mocniny tělesné výšky v metrech. Hodnota $\geq 30 \text{ kg/m}^2$ je dolní hranici

pro diagnózu obezity. Ta je pak dále klasifikována na obezitu prvního, druhého a třetího stupně (viz Tab. 1). Obezita je úzce propojena s řadou metabolických i dalších zdravotních komplikací. Buď se přímo podílí na jejich vzniku nebo jejich tíži či průběh zhoršuje. Obezita je navíc nezávisle asociovaná s vyšším rizikem mortality, a také zvýšeným rizikem některých maligních nádorů.

Nepřetržitě stoupající prevalence obezity a jejích komplikací v mnoha zemích světa patří mezi zásadní problémy současného zdravotnictví (1). Souběh obezity, inzulinové rezistence/diabetes mellitus 2. typu (DM 2. typu), arteriální hypertenze, dyslipidemie a dalších onemocnění, označujeme jako syndrom inzulinové rezistence či metabolický syndrom (2), jehož přítomnost několikanásobně zvyšuje

prof. MUDr. Martin Haluzík, DrSc.
Institut klinické a experimentální medicíny, Centrum diabetologie
martin.haluzik@ikem.cz

Cit. zkr.: Med. Praxi. 2023;20(4):230-234

Článek přijat redakcí: 23. 1. 2023

Přijato k tisku: 2. 6. 2023